

Kitlyn Tjin A Djie (achtergrond) en Natasja Twellaar (voorgond): 'De sessies met Kitlyn waren voor mij een bron van energie en ideeën over de inhoud van hulpverlening aan migranten.'

'ZE HEEFT MIJN WERKWIJZE GESTEUND EN UITGEBREID'

Wie of wat heeft jouw kijk op je vak blijvend veranderd? In deze eerste aflevering van Lichtend voorbeeld vertelt Natasja Twellaar (33) over haar samenwerking met Kitlyn Tjin A Djie. 'Ze heeft mij geleerd om te kijken naar de gezinsstructuur van het kind in het land van herkomst.'

Na een paar jaren werken als groepsleider ben ik voogd geworden van Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (ama's) bij de Opbouw. Daarin vond ik mijn passie. De soms verschrikkelijke verhalen grepen mij in het begin erg aan. Ik had het gevoel dat deze kinderen gedoemd waren tot een ongelukkig leven omdat de trauma's zo groot waren en het klimaat in Nederland niet bepaald tolerant tegenover deze groep mensen stond (en staat). Maar in de praktijk bleken deze kinderen over een enorme veerkracht en levenslust te beschikken. Het was eerder een kwestie van de juiste vragen stellen om de kracht van kinderen aan te spreken.

Huilend jongetje

Ik herinner mij een jongetje uit Angola van 9 jaar. Hij bleek op school onhandelbaar, weigerde Nederlands te leren. De juf kwam wanhopig bij mij klagen over zijn slechte gedrag en aan haar hand stond een huilend jongetje. Ik vroeg hem waarom hij zich toch zo slecht gedroeg. Hij vertelde snikkend dat hij bang was om zijn moedertaal te verleren als hij Nederlands ging leren. Toen we hem hadden uitgelegd dat een mens een heleboel talen naast elkaar kan leren was hij opgelucht en hij praatte binnen no time Nederlands. Deze ervaring maakte dat ik het in volgende gesprekken met kinderen anders aan ging pakken door vragen te stellen en mij minder als alwetende, witte hulpverlener op te stellen.

Mijn werkwijze is gesteund en uitgebreid door mijn ontmoeting met Kitlyn Tjin A Djie. Ik volgde bij haar een cursus Interculturele communicatie. Ik heb haar daarna trainingen laten geven aan teams van een opvanghuis voor ama's waar ik inmiddels leidinggevende was. Zij heeft mij in deze periode gecoached. Deze sessies waren voor mij bovendien een bron van energie en ideeën over de inhoud van hulpverlening aan migranten. Kitlyn heeft mij bijvoorbeeld geleerd om te kijken naar de gezinsstructuur van het kind in het land van herkomst. En naar het feit dat kinderen, eenmaal in Nederland, deze structuren weer zo snel mogelijk oppakken omdat ze hun geborgenheid bieden in een vreemde omgeving.

Een voorbeeld hiervan waren twee broers uit Somalië die constant met elkaar op de vuist gingen en de groepsleiders daarmee tot wanhoop dreven. Op een dag kwam een van de broers schuilen bij mij op het kantoor. Ik ging met hem een gesprek aan over de ruzies met zijn broer. Ik stelde voor om de heren een paar dagen uit elkaar te halen en tot bezinning te laten komen. Beide broers gingen hiermee akkoord en ik liep met hen naar de groep om met groepsleiding te overleggen hoe we dit konden organiseren. Er kwamen een paar meiden naar me toe om mij te vertellen dat het uit elkaar halen

van de twee broers echt niet kon: broers horen bij elkaar te blijven. Ik vertelde hun dat de ruzies tussen de broers zo niet door konden gaan. Daarop beloofden de meiden mij heilig dat zij ervoor zouden zorgen dat de ruzies nooit meer voor zouden komen.

Vrouwen

Ik ging akkoord met een proefperiode van een week en, inderdaad: de broers gingen beter met elkaar om en als er een ruzie dreigde te ontstaan, dan grepen de meiden in. Hoe was dat mogelijk? Nadat ik de dossiers van de broers had gelezen begreep ik het antwoord; de broers waren in Somalië alleen opgevoed door vrouwen; zussen, nichtjes en tantes. Zij waren dus gewend te luisteren naar vrouwen in hun thuisland en deze hiërarchische structuur pakten zij naadloos weer op toen zij in Nederland kwamen.

In de jaren die volgden heb ik veel van deze voorbeelden meegemaakt. Ik heb deze wetenschap weten om te zetten in adviezen voor groepsleiders en managers in de hulpverlening aan migranten. Inmiddels werk ik met Kitlyn samen tijdens onze trainingen Interculturele communicatie. Nog steeds inspireert Kitlyn mij enorm met haar ideeën en kennis over het werken met allochtonen. Dit zal ze altijd blijven doen.

Wie of wat heeft jouw kijk op het vak positief beïnvloed? Een docent, collega, iemand anders, boek of film? Ideeën voor de rubriek Lichtend voorbeeld? Mail deze naar ostomp@swpbook.com